

Związek Gmin Zagłębia Miedziowego

Idea powołania Związku zrodziła się w 1992 r., kiedy 5 sąsiadujących ze sobą gmin – Polkowice, Chocianów, Gaworzycy, Grębocice i Radwanice – wyraziło wolę wspólnego działania na rzecz poprawy warunków życia swoich mieszkańców.

W tym składzie Związek został zarejestrowany w 1994 r., a w niedługim czasie dołączyły do niego kolejne gminy: Przemków, Pęcław i Jerzmanowa. Obecnie Związek Gmin Zagłębia Miedziowego zrzesza 8 gmin z dwóch powiatów: polkowickiego i głogowskiego, a od stycznia 2024 r. dołączą do niego dwie kolejne gminy powiatu głogowskiego: Kotla i Żukowice.

Terytorialnie Związek Gmin Zagłębia Miedziowego leży w północnej części Dolnego Śląska. Obejmuje swym zasięgiem obszar 907 km², zamieszkały przez 68 tys. mieszkańców. Po włączeniu nowych gmin obszar Związku zwiększył się do 1104 km², a liczba mieszkańców wzrosła do 76 tys.

Początkowo zadaniami realizowanymi przez ZGZM były walka z bezrobociem oraz współpraca w zakresie ochrony środowiska, oświaty i kultury. W 2013 r. samorzady zrzeszone w Związku przekazały mu zadania i kompetencje z zakresu utrzymania czystości i porządku. Od tamtego momentu Związek skupia się przede wszystkim na organizowaniu systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gmin członkowskich.

System gospodarki odpadami

Od samego początku funkcjonowania system gospodarki odpadami zakładał obowiązkową segregację odpadów. Na terenie gmin członkowskich Związku obowiązuje trzypoziomowy system segregacji odpadów: bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych odbierane są jedynie odpady zmieszane i bioodpady; w gniazdach recyklingu, nazywanych „osiedlowymi PSZOK-ami”, zbierane są tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, papier oraz szkło, a w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – pozostałe odpady komunalne. W Polkowicach, w zabudowie wysokiej, odpady zbierane są w pojemnikach półpodziemnych – na terenie Związku znajduje się łącznie prawie 600 takich pojemników.

W celu uszczelnienia systemu w grudniu 2022 r. Zgromadzenie Związku postanowiło o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Od kwietnia br. Związek odbiera odpady od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy przystąpili do systemu.

We wrześniu 2019 r. gmina Polkowice przekazała Związkowi 100% udziałów Polkowickiej Doliny Recyklingu – spółki zajmującej się odbiorem odpadów, a także posiadającej instalację komunalną i składowisko odpadów – w celu realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami. Od tego momentu Związek posiada własną

spółkę komunalną, której powierza odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz prowadzenie PSZOK-ów. Zamówienie na odbieranie odpadów z nieruchomości zamieszkałych i mieszanych jest udzielane spółce w trybie zamówienia z wolnej ręki, tzw. in house.

Aktualnie na terenie Związku Gmin Zagłębia Miedziowego funkcjonują trzy Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Pierwszy PSZOK został otwarty w Polkowicach w kwietniu 2015 r. Niemal natychmiast po oddaniu go do użytku zrodziły się plany budowy punktów w kolejnych gminach. Plany te udało się zrealizować w listopadzie 2021 r., kiedy to otwarte zostały PSZOK-i w Radwanicach i Grębocicach. Ich budowa została wsparta dotacją Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Inwestycje

W 2023 r. zrealizowana została dostawa 11 nowych pojazdów do odbioru odpadów komunalnych, przeznaczonych przede wszystkim do zbiórki selektywnej. Wśród zakupionych pojazdów są śmieciarki z żurawiami służącymi do opróżniania pojemników półpodziemnych oraz dzwonów, śmieciarki z zabudową dwukomorową, pojazdy skrzyniowe do odbioru odpadów wielkogabarytowych, a także pojazdy z dźwignikiem bramowym lub hakowym do przewożenia kontenerów i do obsługi PSZOK-ów na terenie Związku. Na realizację tej inwestycji Związek pozyskał 8,7 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład – Fundusz Inwestycji Strategicznych, a całkowity koszt zadania wyniósł 10,6 mln zł.

Aktualnie Związek buduje PSZOK-i w trzech kolejnych gminach – zakończenie budowy dwóch punktów planowane jest na październik 2023 r., a trzeciego – na sierpień 2024 r. Na te inwestycje Związek pozyskał środki zewnętrzne z Rządowego Funduszu Polski Ład, NFOŚiGW w Warszawie i WFOŚiGW we Wrocławiu.

Kolejnym zadaniem realizowanym z udziałem funduszy zewnętrznych jest modernizacja Zakładu Gospodarki Odpadami w Polkowicach. Rozbudowa obejmuje budowę hali zasobni wraz z niezbędną infrastrukturą oraz wyposażeniem, m.in. nadawą, kabiną wstępną, sitem bębnowym, separatorami i taśmociągami. W ramach inwestycji zostaną wybudowane place magazynowe oraz inne elementy infrastruktury niezbędne do funkcjonowania tego typu obiektu. Na zadanie to pozyskano 15 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Małgorzata Frąckowiak

przewodnicząca zarządu Związku Gmin Zagłębia Miedziowego